

HANDLINGSPLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ ASKIM VIDEREGÅENDE SKOLE

Forord

Dette dokumentet gir informasjon om hvordan skolen jobber for at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø og er en videreføring av skolens tidligere strategier og handlingsplaner for det psykososiale miljøet. Handlingsplanen er utarbeidet gjennom et samarbeid mellom skolens ledelse, ansatte og representanter for elevene.

Askim videregående skole skal aldri akseptere at noen oppfører seg på en slik måte at det virker belastende på andre. Handlingsplanen viser hva skolen skal arbeide med for å fremme et trygt og godt skolemiljø gjennom helsefremmende og forebyggende tiltak.

Askim videregående skole skal gi klare signaler til elever og foresatte om at skolen har nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. I denne handlingsplanen skal det fremgå klart hvilket helsefremmende og forebyggende arbeid som gjøres for å hindre dette.

Askim videregående skole skal arbeide med elever og ansattes holdninger gjennom kunnskap, kommunikasjon og felles verdiforankring. På den måten vil elevene ha bedre forutsetninger for å treffe riktige valg og være aktive deltagere i skolens helsefremmende og forebyggende arbeid.

Alle ansatte ved skolen skal forholde seg aktivt til handlingsplanen og har plikt til å varsle og gripe inn dersom man har mistanke om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Dette arbeidet gjøres best gjennom et systematisk arbeid for å skape et trygt og inkluderende skolemiljø for hver enkelt. Dersom alle i skolesamfunnet gjør sitt beste for å skape et slikt miljø, vil vi kunne lykkes.

Askim 10. august 2022

Vigdis Gjerberg
Rektor

Innhold

Forord.....	1
Innledning	3
Lovgrunnlaget - Elevenes skolemiljø.....	3
Skolemiljø i fokus	3
Hvordan skolen jobber med å bygge lag rundt eleven. Tverrfaglig- og tverretatlig samarbeid.	4
Helsefremmende og forebyggende arbeid	5
Retningslinjer/handlingsplikter når en eller flere elever ikke har det trygt og godt.....	7
Revideringer	9
Kilder og aktuelle lenker:	9

Innledning

Alle elever ved Askim videregående skal ha et trygt og godt skolemiljø, jfr. opplæringslovens §9A. Denne handlingsplanen skal være en veileder for alle i vårt felles arbeid for å skape et trygt og godt læringsmiljø for den enkelte elev. Skolen arbeider aktivt og systematisk for å sikre at alle elever opplever å ha det trygt og godt i skolehverdagen. Elevene skal kjenne godt til hva skolen gjør for å skape et trygt og godt skolemiljø for alle. I de tilfeller hvor det ikke er tilstrekkelig med forebyggende arbeid, og tiltak må settes inn, har vi retningslinjer og rutiner for hvordan det skal reageres i slike situasjoner.

For å synliggjøre hvor høy prioritet dette helsefremmende og forebyggende arbeidet har, vil det allerede fra skolestart arbeides med å etablere gode relasjoner mellom elever, mellom elever og ansatte, og mellom skolen og elevenes foresatte. Gjennom dette arbeidet ønsker vi å etablere gode klassemiljø og et godt miljø på hele skolen. Arbeidet starter ved skolestart der blant annet handlingsplanen gjennomgås og snakkes om i klasserom og på møter med foresatte.

Lovgrunnlaget - Elevenes skolemiljø

Opplæringsloven §9A-2

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Opplæringsloven §9A-3 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

- Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Skolen skal forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen og læringen til elevene.

Opplæringsloven §§ 9A-4 og 9A-5 Aktivitetsplikt

- Alle som arbeider i skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, gripe inn og varsle.
- Skolen skal sørge for at involverte elever blir hørt. Hva som er best for elevene skal være et grunnleggende hensyn i skolen sitt arbeid.

Opplæringsloven bruker krenkelser som overordnet begrep for mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Mobbing, vold, diskriminering og trakassering er imidlertid bare eksempler på krenkelser, og begrepet krenkelser skal tolkes vidt. Begrepet krenkelser kan omfatte direkte handlinger og verbale uttrykk rettet mot eleven, men også mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking.

Skolemiljø i fokus

- Overordnet del av læreplanen:
 - Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.
 - Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig.
- Vikens økonomiplan for 2022-2025:
 - I Viken har vi ikke toleranse for undertrykkelse, vold, hets, mobbing, rasisme og diskriminering. Det skal jobbes systematisk og tverrfaglig slik at elever, lærlinger, lærekandidater og ansatte som opplever krenkelser reduseres.

- Rammeverk for læring og ledelse i Viken skolen.
- Strategi for helsefremmende skoler i Viken.
- Skolens kjerneverdier kan knyttes til handlingsplanen på denne måten:
 - **Kunnskap** om hva skolen gjør for å skape et godt og trygt skolemiljø for alle og hva som gjøres dersom noen ikke har det trygt og godt på skolen.
 - **Læringsglede** i et åpent og trygt miljø.
 - **Ansvarlighet** for å gi andre en best mulig hverdag.
 - **Respekt** for medmennesker.
 - **Engasjement**, involvering og medvirkning i arbeidet med et trygt og godt skolemiljø.

Hvordan skolen jobber med å bygge lag rundt eleven. Tverrfaglig- og tverretatlig samarbeid.

KLASSETEAM: Det viktigste arbeidet med skolemiljøet foregår i klassen. Lærerne som har samme klasse, er et klasseteam. Disse lærerne er viktige for å etablere et godt læringsmiljø i klassen sammen med klassens elever. Tett dialog og samarbeid i klasseteamet bidrar til at det blir mulig å jobbe faglig og sosialt samtidig og vil gjøre det enklere for eleven å se helheten i opplæringen.

Noen lærere har mange ulike klasser, og deltar i mange klasseteam, mens andre lærere bare har en eller to klasser og tilsvarende antall klasseteam. For skoleåret 2022-2023 er det planlagt faste møter for klasseteamene, og lærerne skal prioritere aktiv deltakelse i inntil to klasseteam.

ELEV TJENESTEN: Skolens elevtjeneste består av rådgivere med ulike ansvarsområder. Skolen har sosialpedagogisk, spesialpedagogisk, karriere-, minoritets- og NAV-rådgivere og to miljøveiledere i tillegg til helsesykepleiere og psykolog. Det forebyggende arbeidet står i fokus for alle i elevtjenesten, i tillegg til at alle har mange samtaler med elever, elever og foresatte og elever og lærere.

Elevtjenesten er et lavterskeltilbud for både elever og pedagogisk personale. God kommunikasjon mellom elevtjenesten og lærere er helt avgjørende for å trygge elevenes skolemiljø og gjennom det gjøre elevene i stand til å lære.

Miljøveilederne er synlig i alle skolens fellesområder. En av hovedoppgavene til miljøveilederne er å være der elevene er når de ikke er i klasserommet og gjennom det skape trygghet for elever som synes store rom, f.eks. kantina, kan være et vanskelig sted å oppholde seg i friminutt og fritimer. Miljøveilederne har sine arbeidsplasser knyttet til skolebiblioteket og dette er med på å gjøre biblioteket til en møteplass for mange elever. Her kan elevene både få faglig oppdatering og sosialt samvær med andre elever.

FOREBYGGENDE TEAM: Skolen har jevnlig og systematisk samarbeid og jevnlig dialog med forebyggende enhet i politiet, PPT, helsesykepleiere, ungdomskontakter og SLT-koordinator i kommunen. Hver andre uke har skolen faste møter med representanter for disse tjenestene. Disse møtene kalles forebyggende team.

SKOLE/HJEM SAMARBEID: Skolen har planlagte møter for foresatte på alle trinn gjennom hele skoleåret. Det starter første skoledag hvor foresatte til alle skolens nye Vg1-elever inviteres til møte. Etter dette møtet legges det jevnlig opp til møter med foresatte, både fellesmøter og klassevise møter med kontaktlærer.

Det inviteres også til møte med foresatte til årets avgangselever. Hensikten er å informere om skoleåret, samtidig som skolen ønsker å gjøre det klart at vi må stå sammen om å hjelpe elevene til å få en inkluderende og god avgangsmarkering.

Helsefremmende og forebyggende arbeid

Alle ansatte plikter å ha en «føre-var» holdning til eventuelle situasjoner og utfordringer som kan oppstå i skolehverdagen og som kan ha negativ virkning på elevenes psykososiale skolemiljø.

Tiltak for å fremme et trygt og godt skolemiljø	Beskrivelse og mål
Velkomstdager for nye elever før skolestart	Alle 10. klassinger som skal starte på videregående blir invitert til å komme noen dager før skolestart for å bli litt kjent med skolen. Dette er med på å sikre en god og trygg overgang fra ungdomstrinnet til videregående skole.
Samarbeid med ungdomsskolene	Åpen skole, brobygging, møte for 10.klasseelever og foresatte. Bidrar til en god og trygg overgang fra ungdomstrinnet til videregående skole.
Midttimeaktiviteter/ langåpen skole (ettermiddag)	Fysiske aktiviteter Interessebaserte elevgrupper: Foto, sjakk, spill, lesing og leksehjelp. Legge til rette for sosiale aktiviteter på tvers av utdanningsprogram. Legger til rette for at elevene kan ta ansvar for egen læring og økt kompetanse.
Grøtservering	Tilbud til alle elever om gratis grøt i kantina hver morgen før skolestart. Elever som har spist frokost blir bedre i stand til å motta opplæring. Elevene blir «sett» av en av skolens voksne.
Møter for foresatte	Informasjon om skolens opplæring og klasse miljø og elevens faglige og helhetlige utvikling. Sikre samarbeid med hjemmet.
Et aktivt elevråd Eleverådseminar med nyvalgt elevråd	Legge til rette for å trygge elevene til å bidra aktivt i skolens arbeid og utvikling, både sosialt og faglig. Skolen vektlegger også samarbeid mellom klasses tillitsvalgt og kontaktlærer.
Skolemiljøutvalg	Skolemiljøutvalget behandler saker som gjelder elevenes skolemiljø.
Synlig voksne	En rullerende ordning for skolens pedagogiske personale. En ordning som bidrar aktivt til at elevene skal oppleve det hyggelig og trygt å være i kantina.
Klassens time	En fast time på timeplanen for elever og kontaktlærer. Bidra til å skape et godt og trygt klasse miljø for hver enkelt elev.

Makkerskap	Klassen deles først inn i makkerpar, så makkergrupper. Det lages også makkerklasser. Bidra til å gjøre elevene trygge på å omgå andre mennesker.
Skolens bibliotek som en faglig og sosial arena og møteplass	Biblioteket er bemannet og åpent for alle elever i hele skoletida. Trygg møteplass både sosialt og for læring.
Resultater fra elevundersøkelsen og ungdomsundersøkelsen brukes aktivt	Elevundersøkelsen gjennomføres hver høst og resultatene analyseres mht. trygt miljø, mobbing og trivsel. Resultatene bearbeides av ledelsen, personalet, i skolemiljøutvalget, elevrådsstyret og i klassens time.
Nettvett og bruk av sosiale medier	Foredrag av forebyggende team i politiet. Bevisstgjøring i bruk av sosiale medier.
Forebyggende team	Overbyggende samarbeid på tvers av etater Sikre en gjensidig oppdatering som gjør oss i stand til å ivareta elever som har behov for oppfølging.
Ledelsen samarbeider med russestyret om en trygg og inkluderende avgangsmarkering	Møte med alle skolens avgangselever for å orientere om valg av presidenter og styre. Ledelsen har jevnlig møter med presidentene og styret.
Verdensdagen for psykisk helse	Foredrag og aktiviteter Skolen markerer dagen for fokus på og bevisstgjøring av psykisk helse.
Operasjon dagsverk	Foredrag og ulike aktiviteter Vise solidaritet og dugnadsarbeid og skape forståelse for ungdomsliv på tvers av klasser, grupper og landegrenser.

Retningslinjer/handlingsplikter når en eller flere elever ikke har det trygt og godt

Aktivitetsplikt jf. opplæringsloven §9A-4	Skolens rutiner
<p>Følge med Alle ansatte og personer som har en tilknytning til skolen har en plikt til å følge med.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miljøveiledere og andre ansatte er aktivt til stede og driver oppsøkende og forebyggende virksomhet i elevmiljøet. ▪ Elevsamtaler i skolestarten. ▪ Elevsamtaler med foresatte når elev er under 18 år. ▪ Makkerpar. ▪ Møter i elevrådet og skolemiljøutvalget. ▪ Klassens time med fokus på et inkluderende læringsmiljø. ▪ Møter med russepresidenter og russestyre.
<p>Gripe inn Alle ansatte og personer som har en tilknytning til skolen har en plikt til å gripe inn umiddelbart ved mobbing og uønsket adferd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dersom en ansatt oppdager at en elev ikke har det trygt og godt, skal vedkommende gripe inn. ▪ Hvis situasjonen virker u håndterlig for én person, søkes hjelp av kollega. ▪ Direkte inngripen kan f.eks. være en markering overfor eleven(e) av personalet om at krenkende utsagn eller handlinger ikke er akseptert ved skolen. Spør hvilke gruppe/klasse eleven(e) tilhører og informer om at det vil bli gitt beskjed om hendelsen til kontaktlærer.
<p>Varsle Alle ansatte og personer som har en tilknytning til skolen har plikt til å varsle om all mistanke. I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleven som er utsatt for eller oppdager uønsket adferd kontakter kontaktlærer eller annen voksen så snart som mulig. ▪ Ansatte varsler kontaktlærer. ▪ Kontaktlærer involverer fagleder/trinnleder så snart som mulig. ▪ Kontaktlærer må i første omgang ta seg av den som er utsatt for uønsket adferd og deretter sørge for å få oversikt over hva som har skjedd. ▪ Fagleder informerer leder for elevtjenesten/rektor. ▪ Ledelsen involverer skolens elevtjeneste. ▪ Rektor varsler evt. skoleeier.
<p>Undersøke</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er problemet stort og sammensatt, skal skolens elevtjeneste kontaktes.

<p>Hvis noen sier ifra at de ikke har det bra, skal man alltid undersøke. I undersøkelsen skal skolen ha fokus på å finne ut hva som ligger bak elevens opplevelse, ikke framskaffe bevis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontaktlæreren må gjennom samtaler med den som blir mobbet eller trakassert, få oversikt over det som har skjedd, finne ut om saken er løst ved hjelp av direkte inngripen og avgjøre om det er nødvendig med oppfølging. ▪ Taushetsplikt og regler for behandling av personopplysninger gjelder når saken undersøkes. ▪ For elever under 18 år skal foresatte involveres.
<p>Sette inn tiltak Skolen har plikt til å sette inn egnede tiltak og vurdere om tiltakene virker.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samtale med kontaktlærer. ▪ Hvis eleven ønsker det så kan det være aktuelt å informere de andre elevene i klassen om saken. ▪ Ved større konflikter skal kontaktlærer, leder og rådgiver gå gjennom det man vet om saken og forberede møte med de involverte. Samtalene struktureres i denne rekkefølgen: <ul style="list-style-type: none"> 1) den som er blitt mobbet, utsatt for vold, diskriminering eller trakassering. 2) plagerne hver for seg. 3) eventuell samtale med tilskuerne, enkeltvis eller i gruppe. ▪ Den som er utsatt for uønsket adferd skal medbestemme i aktivitetsplan. ▪ Det skrives referat fra møter med de involverte. Ledelsen vurderer innsynsrett i saken etter hva den som er utsatt for uønsket adferd ønsker og hva som synes hensiktsmessig. ▪ I en aktivitetsplan skal det alltid gjøres en vurdering av barnets/eleven/elevenes beste. ▪ Tiltak bør rettes mer mot miljøet enn mot enkeltelever. ▪ Oppfølgingsmøte skal avtales med involverte parter for å vurdere om tiltakene virker.
<p>Dokumentere Skolen må dokumentere hva som har blitt gjort og hva som skal gjøres gjennom en aktivitetsplan. Taushetsplikt og regler for behandling av personopplysninger gjelder for dokumentasjonskravet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skriftlige dokumenter i saken som referater, aktivitetsplan, logg, korrespondanse, avtaler og likende skal dokumenteres i elevmappe. ▪ Uønsket hendelse og evt. avvik skal vurderes og varsles via skolens varslingsystem. ▪ Sanksjoner eller reaksjoner i henhold til skolereglementet skal vurderes av rektor. Sanksjoner må være individuelle, selv om det

	<p>er en gruppe som står bak mobbingen. Sanksjoner skrives og arkiveres i elevmappen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivitetsplanen skal minimum beskrive: <ul style="list-style-type: none"> • Hvilket problem tiltakene skal løse. • Hvilke tiltak skolen har planlagt. • Når tiltakene skal gjennomføres. • Hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene. • Når tiltakene skal evalueres.
--	---

Revideringer

Strategi for psykososialt miljø	2014
Revidert	Høsten 2018
Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø, revidert av rektor	August 2022
Vedtatt i Skoleutvalget	30. november 2022

Kilder og aktuelle lenker:

- Opplæringsloven §9A: [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Lovdata](#)
- [Rett til et trygt skolemiljø - Viken fylkeskommune](#)
- Overordnet del – verdier og prinsipper for opplæringen: [Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen \(udir.no\)](#)
- NOU 2015:2 Å høre til – Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø: [NOU 2015: 2 - regjeringen.no](#)
- [Mobbing og mistriivsel - hva skal skolen gjøre? \(udir.no\)](#)
- Skolemiljø Udir-3-2017: [Skolemiljø Udir-3-2017](#)
- Rammeverk for læring og ledelse i Viken: [Læring og ledelse i Vikens skolen – Hjemmeside \(sharepoint.com\)](#)
- Strategi for helsefremmende skoler i Viken. [Helsefremmende skoler – Hjemmeside \(sharepoint.com\)](#)